

MINISTARSTVO FINANCIJA

*Uputa o načinu praćenja ostvarivanja i trošenja
vlastitih i namjenskih prihoda i primitaka Hrvatske
agencije za civilno zrakoplovstvo i Hrvatske
regulatorne agencije za mrežne djelatnosti
uključenih u državni proračun Republike Hrvatske*

2019.

Sadržaj

Uvod.....	3
1. Planiranje Hrvatske agencije za civilno zrakoplovstvo i Hrvatske regulatorne agencije za mrežne djelatnosti u državnom proračunu	4
2. Izvršavanje financijskog plana Hrvatske agencije za civilno zrakoplovstvo i Hrvatske regulatorne agencije za mrežne djelatnosti	9
2.1. Način praćenja mjesečnog ostvarenja i trošenja vlastitih i namjenskih prihoda i primitaka Hrvatske agencije za civilno zrakoplovstvo i Hrvatske regulatorne agencije za mrežne djelatnosti	9

Uvod

Hrvatska agencija za civilno zrakoplovstvo (HACZ) od 2016. godine ima status proračunskog korisnika državnog proračuna i otada je sa svojim ukupnim prihodima i primicima, rashodima i izdacima uključena u državni proračun. Hrvatska regulatorna agencija za mrežne djelatnosti (HAKOM) status proračunskog korisnika ima od 2018. godine, od kada je također uključena u državni proračun sa svim svojim prihodima i primicima, rashodima i izdacima.

Zakonom o izvršavanju državnog proračuna koji se donosi za pojedine proračunske godine, propisuje se izuzeće od uplate vlastitih i namjenskih prihoda i primitaka dijela proračunskih korisnika, među kojima su i navedene agencije iz nadležnosti Ministarstva mora, prometa i infrastrukture. Istim zakonom propisuje se i obveza mjesečnog iskazivanja ostvarenja i trošenja namjenskih prihoda i primitaka te vlastitih prihoda navedenih korisnika u sustavu državne riznice.

Dakle, namjenski i vlastiti prihodi i primici Hrvatske agencije za civilno zrakoplovstvo i Hrvatske regulatorne agencije za mrežne djelatnosti dio su državnog proračuna, ali nisu dio novčanog tijeka sustava državne riznice. Ove agencije će i nadalje, do ispunjenja tehničkih pretpostavki za njihovo uključivanje na jedinstveni račun državnog proračuna, na svojim računima ostvarivati te prihode i sa svojih računa podmirivati obveze/rashode koji se financiraju iz ovih izvora. Obveza ovih agencija je izvještavati o ostvarivanju i korištenju navedenih prihoda.

Ministarstvo financija izdaje ovu uputu namijenjenu Ministarstvu mora, prometa i infrastrukture te Hrvatskoj agenciji za civilno zrakoplovstvo i Hrvatskoj regulatornoj agenciji za mrežne djelatnosti, o načinu praćenja ostvarivanja i trošenja vlastitih i namjenskih prihoda i primitaka uključenih u državni proračun Republike Hrvatske za proračunske korisnike koji su izuzeti uplate istih u sustav državne riznice. Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture treba svojom uputom definirati sve specifičnosti koje nisu obuhvaćene ovom Uputom, kao primjerice rokove u kojima agencije trebaju dostaviti podatke Ministarstvu mora, prometa i infrastrukture i slično.

1. Planiranje Hrvatske agencije za civilno zrakoplovstvo i Hrvatske regulatorne agencije za mrežne djelatnosti u državnom proračunu

Državni proračun se, u skladu s člankom 16. Zakona o proračunu, sastoji od općeg i posebnog dijela. Posebni dio proračuna sastoji se od plana rashoda i izdataka proračunskih korisnika iskazanih po vrstama, raspoređenih u programe koji se sastoje od aktivnosti i projekata. Prema članku 17. Zakona o proračunu, financijski plan proračunskih korisnika čine prihodi i primici te rashodi i izdaci raspoređeni u programe koji se sastoje od aktivnosti i projekata. Financijski plan proračunskog korisnika mora obuhvatiti sve izvore financiranja, što proizlazi iz članka 28. Zakona o proračunu.

Pravilnikom o utvrđivanju proračunskih i izvanproračunskih korisnika državnog proračuna i proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te o načinu vođenja registra proračunskih i izvanproračunskih korisnika (Narodne novine, br. 128/09, 142/14 i 23/19) utvrđuju se kriteriji za klasificiranje subjekta/pravne osobe u kategoriju proračunskog i izvanproračunskog korisnika državnog proračuna te proračunskog i izvanproračunskog korisnika jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave. Prilikom klasificiranja uzima se u obzir osnivač, način financiranja, status subjekta i vrsta djelatnosti koju obavlja.

Prema Zakonu o proračunu te odredbama navedenoga Pravilnika, Hrvatska agencija za civilno zrakoplovstvo i Hrvatska regulatorna agencija za mrežne djelatnosti, kojima je osnivač država, jesu proračunski korisnici državnog proračuna. U ovom je dijelu obuhvat u potpunosti usuglašen s obuhvatom sukladno europskoj statističkoj metodologiji. Europska statistička metodologija ESA2010, propisana Uredbom (EU) br. 549/2013 Europskog parlamenta i Vijeća¹, sadrži posebna pravila za razvrstavanje jedinica u institucionalne sektore društva, među kojima je i sektor opće države sa svojim podsektorima (prvenstveno središnjom državom i lokalnom državom). Svi statistički izvještaji Eurostatu kao statističkom tijelu Europske komisije, uključujući Fiskalno izvješće kojim se prati ispunjavanje kriterija o državnom deficitu i dugu po Maastrichtu, moraju se podnositi prema obuhvatu tih sektora.

S obzirom na to da su Hrvatska agencija za civilno zrakoplovstvo i Hrvatska regulatorna

¹ Uredba (EU) br. 549/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 21. svibnja 2013. o Europskom sustavu nacionalnih i regionalnih računa u Europskoj uniji (dalje u tekstu „ESA 2010“) sadržava referentni okvir zajedničkih normi, definicija, klasifikacija i računovodstvenih pravila za izradu računa država članica za statističke potrebe Unije kako bi se dobili usporedivi rezultati među državama članicama.

agencija za mrežne djelatnosti proračunski korisnici državnog proračuna, a posebni dio državnog proračuna sastoji se od financijskih planova proračunskih korisnika, razvidna je obveza uključivanja svih prihoda i primitaka, rashoda i izdataka ovih agencija u državni proračun sukladno ekonomskoj, programskoj, funkcijskoj, organizacijskoj, lokacijskoj klasifikaciji te izvorima financiranja.

GLAVA 06551 AGENCIJE U PROMETU I INFRASTRUKTURI

49083 HRVATSKA AGENCIJA ZA CIVILNO ZRAKOPLOVSTVO

	Izvor sredstava (I2)	Izvorni plan 2019.			Ukupni rezultat
		31	43	51	
49083	Hrvatska agencija za civilno zrakoplovstvo	160.000	129.870.000	80.000	130.110.000
31	PROMET, PROMETNA INFRASTRUKTURA I KOMUNIKACIJE	160.000	129.870.000	80.000	130.110.000
3113	RAZVOJ SUSTAVA ZRAČNOG PROMETA	160.000	129.870.000	80.000	130.110.000
A909001	ADMINISTRACIJA I UPRAVLJANJE	160.000	129.870.000	80.000	130.110.000
311	Plaće (Bruto)		25.745.000		25.745.000
312	Ostali rashodi za zaposlene		4.632.000		4.632.000
313	Doprinosi na plaće		4.954.000		4.954.000
321	Naknade troškova zaposlenima	140.000	4.890.000	80.000	5.110.000
322	Rashodi za materijal i energiju	10.000	1.169.000		1.179.000
323	Rashodi za usluge	10.000	9.426.000		9.436.000
324	Naknade troškova osobama izvan radnog odnosa		90.000		90.000
329	Ostali nespomenuti rashodi poslovanja		31.805.000		31.805.000
343	Ostali financijski rashodi		308.000		308.000
372	Ostale naknade građanima i kućanstvima iz proračuna		60.000		60.000
381	Tekuće donacije		100.000		100.000
383	Kazne, penali i naknade štete		90.000		90.000
412	Nematerijalna imovina		730.000		730.000
422	Postrojenja i oprema		1.247.000		1.247.000
426	Nematerijalna proizvedena imovina		564.000		564.000
451	Dodatna ulaganja na građevinskim objektima		44.060.000		44.060.000

GLAVA 06565 HRVATSKA REGULATORNA AGENCIJA ZA MREŽNE DJELATNOSTI

	Izvor sredstava (I2)	Izvorni plan 2019.				Ukupni rezultat
		31	43	51	71	
06565	Hrvatska regulatorna agencija za mrežne djelatnosti	405.000	88.895.000	350.000	50.000	89.700.000
31	PROMET, PROMETNA INFRASTRUKTURA I KOMUNIKACIJE	405.000	88.895.000	350.000	50.000	89.700.000
3107	RAZVOJ TRŽIŠTA POŠTANSKIH USLUGA I ELEKTRONIČKIH KOMUNIKACIJA	405.000	88.895.000	350.000	50.000	89.700.000
A917001	ADMINISTRACIJA I UPRAVLJANJE	405.000	88.895.000	350.000	50.000	89.700.000
311	Plaće (Bruto)		36.258.000			36.258.000
312	Ostali rashodi za zaposlene		4.290.900			4.290.900
313	Doprinosi na plaće		6.238.000			6.238.000
321	Naknade troškova zaposlenima		4.143.600	350.000		4.493.600
322	Rashodi za materijal i energiju		2.682.300			2.682.300
323	Rashodi za usluge	405.000	26.132.100		50.000	26.587.100
324	Naknade troškova osobama izvan radnog odnosa		47.500			47.500
329	Ostali nespomenuti rashodi poslovanja		2.105.000			2.105.000
343	Ostali financijski rashodi		167.600			167.600
372	Ostale naknade građanima i kućanstvima iz proračuna		35.000			35.000
383	Kazne, penali i naknade štete		90.000			90.000
412	Nematerijalna imovina		1.006.250			1.006.250
421	Građevinski objekti		292.200			292.200
422	Postrojenja i oprema		3.469.050			3.469.050
426	Nematerijalna proizvedena imovina		800.000			800.000
454	Dodatna ulaganja za ostalu nefinancijsku imovinu		1.137.500			1.137.500

Prihodi i primici te rashodi i izdaci Hrvatske agencije za civilno zrakoplovstvo i Hrvatske regulatorne agencije za mrežne djelatnosti uključeni su u državni proračun sukladno ekonomskoj, programskoj, funkcijskoj, organizacijskoj, lokacijskoj klasifikaciji te izvorima financiranja. Navedene agencije su u Državnom proračunu RH za 2019. godinu planirale sljedeće izvore financiranja:

31 Vlastiti prihodi čine prihodi koje korisnik ostvaruje obavljanjem poslova na tržištu i u tržišnim uvjetima, a koje poslove mogu obavljati i drugi pravni subjekti izvan općeg proračuna (iznajmljivanje prostora, obavljanje ugostiteljskih usluga, prihodi od fotokopiranja dokumentacije, od prodaje mapa i sl).

Vlastiti prihodi iskazuju se u okviru podskupine 661 Prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga.

43 Ostali prihodi za posebne namjene

Ovaj izvor financiranja čine prihodi čije su korištenje i namjena utvrđeni posebnim propisima, a koje korisnik ostvaruje obavljanjem poslova iz svoje osnovne djelatnosti, na temelju posebnog propisa kojim je utvrđena namjena za koju se prikupljeni prihodi imaju utrošiti.

51 Pomoći EU

Izvor se koristi za planiranje pomoći od institucija i tijela EU i to za:

- izvršavanje započelih projekata koji se financiraju iz IPA programa, komponente I. II. i V, osim projekata koji se trebaju najprije financirati iz nacionalnih sredstava, a refundacija iz EU dolazi kasnije i koji se planiraju u okviru izvora 55,
- programe Unije,
- ostale EU projekte koji se ne financiraju iz klasičnih EU fondova,
- refundacije putnih troškova koji nisu vezani uz provođenje pojedinih operativnih programa (izvori financiranja 56 i 57).

71 Prihodi od prodaje ili zamjene nefinancijske imovine i naknade s naslova osiguranja

Ovaj izvor može se koristiti samo za kapitalne rashode.

Proračunski korisnici državnog proračuna koji nemaju poseban račun, odnosno koji svoj financijski plan u cijelosti izvršavaju preko sustava državne riznice, ne planiraju ovaj izvor financiranja. Izuzetak su oni proračunski korisnici državnog proračuna kojima je zakonom propisana namjena sredstava od prodaje nefinancijske imovine. Proračunski korisnici kojima se od 2015. godine vlastiti i namjenski prihodi i primici evidencijski iskazuju u sustavu državne riznice, planiraju navedeni izvor u svom financijskom planu.

Za proračunske korisnike koji u cijelosti posluju preko državne riznice vrijede sljedeća pravila:

- Ako su namjenski i vlastiti prihodi i primici uplaćeni u proračun u nižem opsegu nego što je planirano, u skladu sa Zakonom o proračunu korisnik može preuzeti i plaćati obveze samo u visini stvarno uplaćenih, odnosno raspoloživih sredstava.
- Ako su naplaćeni u višem opsegu nego što je planirano, korisnik može preuzeti i plaćati obveze iznad iznosa utvrđenih u proračunu, a do visine uplaćenih sredstava.
- Naplaćeni namjenski i vlastiti prihodi i primici koji nisu bili iskorišteni u prethodnoj godini prenose se u proračun za tekuću proračunsku godinu.

Navedena pravila, ali bez novčanog tijeka i prilagođena takvom praćenju, primjenjuju se i kod Hrvatske agencije za civilno zrakoplovstvo i Hrvatske regulatorne agencije za mrežne djelatnosti na način opisan u točki 2. ove Upute.

U slučaju ostvarivanja namjenskih ili vlastitih prihoda i primitaka ovih agencija koji nisu planirani u državnom proračunu za godinu u kojoj su ostvareni, Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture otvara nove izvore financiranja s planom nula, a temeljem *Suglasnosti za otvaranje novog izvora/aktivnosti/stavke u Državnom proračunu za 20XX. godinu*. Obrazac za ovu suglasnost nalazi se na internetskim stranicama Ministarstva financija (www.mfin.hr). Obzirom da se radi o fleksibilnim izvorima, kako je već gore istaknuto, sredstva se mogu izvršavati iznad plana, odnosno do visine ostvarenih sredstava.

U slučaju da je agencija na nekom izvoru financiranja planirala samo dio prihoda, na istom će se kroz izvršenje evidentirati svi ostvareni prihodi.

Važno je napomenuti da navedene agencije u državnom proračunu za pojedinu godinu prikazuju sve prihode koje planiraju ostvariti u toj godini, te zbog navedenog ove agencije dostavljaju Ministarstvu mora, prometa i infrastrukture mjesečni izvještaj. Izvještaj ne obuhvaća prihode (i rashode) koje agencije ostvaruju izravno iz državnog proračuna, a koji se planirani na pozicijama agencija (ovo pravilo ne odnosi se na sredstva koja dobivaju od drugih korisnika državnog proračuna, npr. Hrvatskog zavoda za zapošljavanje).

2. Izvršavanje financijskog plana Hrvatske agencije za civilno zrakoplovstvo i Hrvatske regulatorne agencije za mrežne djelatnosti

Ostvarivanje vlastitih i namjenskih prihoda i primitaka te trošenje rashoda financiranih iz ovih izvora, a izuzetih od uplate u državni proračun, prati se izvještajno.

2.1. Način praćenja mjesečnog ostvarenja i trošenja vlastitih i namjenskih prihoda i primitaka Hrvatske agencije za civilno zrakoplovstvo i Hrvatske regulatorne agencije za mrežne djelatnosti

Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture uspostavlja sustav izvještavanja temeljem kojeg se naplata i potrošnja vlastitih i namjenskih prihoda i primitaka navedenih agencija evidentira u SAP sustavu državne riznice. **Ministarstvo je obvezno do 10. u mjesecu za prethodni mjesec unijeti podatke za obje agencije u SAP sustav.** Rok u kojem agencije trebaju dostaviti izvještaje Ministarstvu mora, prometa i infrastrukture, utvrđuje samo Ministarstvo.

Polugodišnji i godišnji izvještaj o izvršenju državnog proračuna koji se podnose Hrvatskom saboru na četvrtoj razini ekonomske klasifikacije, odnosno razini odjeljka, moraju sadržavati i izvršenje rashoda ovih agencija na gotovinskoj osnovi financiranih iz namjenskih i vlastitih izvora financiranja.

Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture od Hrvatske agencije za civilno zrakoplovstvo i Hrvatske regulatorne agencije za mrežne djelatnosti, proračunskih korisnika državnog proračuna iz svoje nadležnosti, mjesečno prikuplja podatke o iznosu naplaćenih prihoda koji nisu uplaćeni u državni proračun te svih rashoda i izdataka koji su iz tih prihoda plaćeni.

Prihodi i primici u izvještaju koji agencije dostavljaju Ministarstvu mora, prometa i infrastrukture iskazuju se po osnovnim računima računskog plana (peta razina računskog plana). Međutim, neke se vrste prihoda i primitaka u sustavu državne riznice prate analitički na devetoj razini, što je prikazano u veznim tablicama u privitku ove Upute. Stoga Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture za svaku pojedinu agenciju utvrđuje koje prihode treba iskazati analitički. Naglašavamo da se u izvještaju (kao i u knjigovodstvenim

evidencijama) prihodi i primici iskazuju po gotovinskom načelu. Navedeno uključuje i eventualno provedene kompenzacije.

Prihodi i primici u izvještaju koji agencije dostavljaju Ministarstvu mora, prometa i infrastrukture također se iskazuju po izvorima financiranja. Izvori financiranja opisani su u prvom dijelu ove Upute. Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture svakoj vrsti prihoda dodjeljuje izvor financiranja, sukladno veznim tablicama, i o istom obavještava svaku agenciju.

Rashodi i izdaci u izvještaju koji agencije dostavljaju Ministarstvu mora, prometa i infrastrukture iskazuju se po osnovnim računima računskog plana (peta razina računskog plana). Naglašavamo da se u izvještaju (za razliku od knjigovodstvenih evidencija) rashodi i izdaci iskazuju po gotovinskom načelu, odnosno tek kada su plaćeni. Navedeno uključuje i eventualno provedene kompenzacije. Rashodi iskazani u izvještaju (koji se dostavlja Ministarstvu mora, prometa i infrastrukture) i sustavu državne riznice razlikuju se od rashoda u knjigovodstvenim evidencijama agencija u kojima se isti iskazuju temeljem nastanka poslovnog događaja. Tako se primjerice rashodi nastali u 2018. godini (i evidentirani u glavnoj knjizi kao rashodi 2018. godine), a plaćeni u 2019. godini, iskazuju u sustavu državne riznice u 2019. godini. Plaćeni predujmovi se u izvještaju iskazuju na rashodovnoj strani. Transakcije i poslovni događaji koji dovode do odljeva sredstava s računa, a nikada ne postaju rashodi, kao primjerice naknade bolovanja na teret HZZO-a i ostale refundacije, ne iskazuju se u ovom izvještaju.

Rashodi i izdaci u izvještaju koji agencije dostavljaju Ministarstvu mora, prometa i infrastrukture iskazuju se, uz ekonomsku klasifikaciju, također i po:

- izvorima financiranja,
- aktivnostima i projektima te
- funkcijskom području.

Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture daje uputu o navedenom za svaku agenciju.

Sredstva na računu agencije na dan 1. siječnja godine u kojoj su uključene u proračun, iskazuju se kao početno stanje u izvještajima koje agencija dostavlja Ministarstvu mora, prometa i infrastrukture, a ono na temelju njega provodi evidencije u SAP sustavu. Saldo se u

izvještaju iskazuje zaduženjem računa 12921, a odobrenjem računa rezultata 922 Višak/manjak prihoda koji se analitički iskazuje po izvorima financiranja, kako je pokazano tablicom u nastavku.

Primjer: Izvještaj o mjesečnom ostvarenju i trošenju vlastitih i namjenskih prihoda i primitaka proračunskog korisnika za siječanj 20XX.

Opis	Izvor	Aktivnost	Račun	Iznos	
				Duguje	Potražuje
1. Početni saldo			12921	3.000	
	43		922110043		1.000
	31		922110031		2.000
2. Prihodi	31	-	661510000		1.000
	43	-	652640000		6.500
3. Rashodi	43	Axxxxxx	322220000	7.000	
	31	Axxxxxx	322310000	1.000	
4. Razlika prihoda i rashoda financirana iz salda	-	-	12921		500

Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture prikupljene podatke unosi u SAP sustav državne riznice putem dokumenta EV do 10-tog u mjesecu za prethodni mjesec za svaku agenciju pojedinačno. Navedeni dokumenti spremaju se u SAP sustavu kao odloženi dokument nakon čega se ispisani te ovjereni i potpisani od strane kontrolora i ovjerovitelja dostavljaju Ministarstvu financija, Sektoru za državno računovodstvo i računovodstvo neprofitnih organizacija radi odobrenja. Dakle, primjenjuje se isti postupak kao kod naloga za preknjiženje (dokumenti tipa NP).

Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture u SAP sustav unosi analitički račun 12921 Ostala nespomenuta potraživanja tako da drugi dio računa budu prve četiri znamenke RKP broja – 4908 za Hrvatsku agenciju za civilno zrakoplovstvo, odnosno 4590 za Hrvatsku regulatornu agenciju za mrežne djelatnosti. Dakle, analitički račun na kojem se iskazuje razlika prihoda i rashoda financiranih iz salda glasi 129214908, odnosno 129214590.